

ULKOMUOTOTUOMAREIDEN KOULUTUS- JA PÄTEVÖIMISOHJEET

Kennelliiton hallitus 17.12.2009, voimassa 1.1.2010 lähtien.

1. Ulkomuototuomarin yleiset vaatimukset
2. Ulkomuototuomarikoulutukseen valmistautuminen
 - 2.1. Itseopiskelu
 - 2.2. Kurssit
3. Ulkomuototuomarin peruskoulutus
 - 3.1 Kurssille pyrkiminen
 - 3.2 Soveltuvuustestit
 - 3.3 Peruskurssi
 - 3.4 Arvostelukoe
 - 3.5 Kokelaasta ulkomuototuomariksi
4. Tuomarikokelaan ja laajentavan ulkomuototuomarin erikoiskoulutus
 - 4.1. Erikoiskoulutus
 - 4.2. Tuomarikokelaan harjoitusarvosteleminen
 - 4.3. Tuomarikokelaan arvostelukokeen suorittaminen tuomarikollegiolle
5. Ulkomuototuomarioikeuksien laajentaminen
 - 5.1. Erikoiskoulutus
 - 5.2. Harjoitusarvostelut
 - 5.3. Arvostelukokeen suorittaminen tuomarikollegiolle
 - 5.4 Ryhmä- ja kaikkien rotujen tuomareiden täydennyskoulutus
 - 5.4.1 Ryhmätuomarit
 - 5.4.2 Kaikkien rotujen ulkomuototuomarit
 - 5.4.3 Näyttötilaisuus
 - 5.4.4 Kaikkien rotujen tuomarin päteväminen
6. Ulkomuototuomareiden jatkokoulutus
7. Tuomarioikeuksien poistaminen
8. Harvinaisten rotujen arvosteluoikeudet
9. Erityisohjeita

LIITTEET

Koirasilmätestin sekä ulkomuototuomareiden peruskurssin loppukokeeseen kuuluvan arvostelukokeen järjestämisohje

Arvostelukokeen järjestämisohje

Lista harvinaisista roduista

Lista kaikkien rotujen tuomarilta vaadittavista yleisimmistä roduista

Ulkomuototuomarineuvottelut

Esitys uuteen rotuun päteväytymiseksi (Ulkomuototuomareiden täydennyskoulutus)

Ulkomuototuomarin tehtävä

Ulkomuototuomari

toimii koiranäyttelyissä asiantuntijana ja arvioi, kuinka hyvin esitettyjen koirien ulkomuoto vastaa hyväksytyä rotumääritelmää
huomioi koirissa esiintyviä silminnähtäviä sairaalloisia piirteitä ja arvioi koirien rodunomaista käyttäytymistä
on Suomen Kennelliitto - Finska Kennelklubben ry:n (jäljempänä Kennelliitto) edustaja, joka esittää arvostellessaan käsityksensä koirista puolueettomasti muistaen aina vastuunsa rodun jalostuksen ohjaamisessa.

Ulkomuototuomarin tulee kaikissa tilanteissa toimia hyvän kenneltävän mukaisesti sekä noudattaa Kennelliiton ja Federation Cynological Internationalin (jäljempänä FCI) sääntöjä ja ohjeita.

1. Ulkomuototuomarin yleiset vaatimukset

Ulkomuototuomarin tulee olla hyvämaineinen henkilö, jota ei ole rangaistu eläinsuojelurikkomuksesta. Hänen tulee olla koirien arvostelemiseen kaikilta ominaisuuksiltaan soveltuva, laajan kynologisen kokemuksen omaava henkilö, jolla on tarpeelliset tiedot ja taidot.

Ulkomuototuomarin tulee

olla käyttäytymisensä ja arvostelukykynsä puolesta tähän tehtävään sopiva henkilö
olla fyysisiltä ja henkisiltä ominaisuuksiltaan tuomaritehtävään kykenevä
olla Kennelliiton jäsen ja osoittaa jatkuvaa harrastusta kynologiseen toimintaan.

Edellä kuvatut yleiset vaatimukset koskevat sekä ulkomuototuomaria että ulkomuototuomariksi aikovaa henkilöä.

2. Ulkomuototuomarikoulutukseen valmistautuminen

Valmistavaan koulutukseen hakeutuvan tulee olla Kennelliiton ja sen rotujärjestön jäsen, jonka alaisen rodun tuomariksi hän on hakeutumassa.

Lisäksi ulkomuototuomariksi aikovan tulee

omata luontaisia taipumuksia tähän tehtävään
olla iältään peruskurssille pyrkiessään vähintään 25 vuotta ja enintään 50 vuotta
olla koiranomistaja ja mikäli mahdollista, koirankasvattaja
olla toiminut rotujärjestön jäsenenä vähintään 10 vuoden ajan aktiivisesti harrastamansa rodun/rotujen hyväksi ja osoittanut hallitsevansa riittävät perustiedot
olla pätevä kehätoimitsija ja toiminut vähintään 5 kertaa pätevätytneä kehätoimitsijana täyttää kotimaisten rotujen osalta ao. rotujärjestön asettamat lisävaatimukset.
eikä hänellä saa olla kurinpidollisia voimassa olevia rangaistuksia

Ulkomuototuomariksi aikovan henkilön tulee täyttää sekä kohdassa 1 että kohdassa 2 esitetyt vaatimukset ja nämä julkaistaan samalla, kun tieto Kennelliiton järjestämistä alkeiskursseista (ks. kohta 2.2.) ilmoitetaan.

2.1. Itseopiskelu

Ulkomuototuomariksi aikovan tulee hankkia ennakoivaltuusta itseopiskelulla, minkä tarkoituksena on tiedon ja kokemuksen saaminen. Ennakoivaltuusta voi tapahtua opiskellen, käyttämällä hyväksi alan kirjallisuutta, lehtiä ja muita tietolähteitä sekä keräämällä tietoutta ja kokemusta olemalla aktiivisesti mukana kenneltoiminnassa.

Kotimaisiin rotuihin ja niiden historiaan perehtymistä pidetään tärkeänä riippumatta siitä, mitä rotua itse harrastaa. Tuomariksi aikovan on myös tutustuttava Kennelliiton historiaan ja organisaatioon.

2.2. Kurssit

Tuomarikoulutukseen aikovalla tulee olla hyväksytysti suoritettuna seuraavat kurssit ennen peruskoulutukseen pyrkimistä:

Kennelpiirien järjestämät:
kehätoimitsijakurssi
kasvattajan perus- ja jatkokurssi.

Kennelliiton järjestämät alkeiskurssit, joilla käsitellään koiran rakenteellis-toiminnallinen tyyppi; rakenne ja liikunta arvosteluperusteet ja tuomarietiikka.

3. Ulkomuototuomarin peruskoulutus

Ulkomuototuomareiden koulutuksen tarkoituksena on valmistaa päteviä ja vastuustaan tietoisia ulkomuototuomareita.

Peruskoulutuksen tarkoituksena on edellytyksien luominen koirien arvostelulle näyttelyissä, avartaa ulkomuototuomariksi aikovan kynologista näkemystä ja kartuttaa niitä tietoja, joita ulkomuototuomarina tarvitaan.

Tieto järjestettävästä ulkomuototuomareiden peruskoulutuksesta on julkaistava vähintään kuusi kuukautta ennen sen järjestämistä Koiramme-Våra Hundar- lehdessä. Ilmoituksessa tulee olla ulkomuototuomariksi aikovalle asetetut yleiset vaatimukset (kohdat 1. ja 2.).

3.1 Kurssille pyrkiminen

Ulkomuototuomareiden peruskurssille hakijoiden on täytettävä yleiset vaatimukset (kohta 1) sekä olla hyväksytysti suorittanut mainitut kurssit (kohta 2).

Peruskurssille pyrkivien tulee tehdä vapaamuotoinen, Kennelliitolle osoitettu hakemus, josta tulee käydä ilmi hakijan henkilötiedot sekä tieto omasta rodusta.

Liitteinä tulee olla:

todistus suoritetuista kursseista ja vaaditusta toiminnasta (kohta 2)
todistus näkökyvystä (minimi AB-ajokortin vaatimus) ja normaali värinäkö.

Rotujärjestöiltä ja kennelpiireiltä pyydetään lausunnot peruskoulutukseen pyrkivistä henkilöistä. Mahdollinen kielteinen lausunto tulee olla perusteltu. Kotimaisten rotujen harrastajat ha-
keutuvat koulutukseen oman rotujärjestönsä kautta.

Kennelliitto valitsee hakijoiden joukosta soveltuvuustesteihin osallistujat. Valinta tapahtuu vä-
hintään kaksi (2) kuukautta ennen soveltuvuustestejä.

3.2 Soveltuvuustestit

Ulkomuototuomarin tehtävään soveltuminen testataan soveltuvuustestillä, mikä järjestetään
ennen peruskoulutuksen alkamista kokeilaille, jotka Kennelliitto on hyväksynyt ja jotka täyttä-
vät kaikki edellä esitetyt vaatimukset.

Kokelaiden taitoja kuvata koirien mittasuhteita, muotoja, rakennetta ja liikuntaa sekä rotutun-
temusta selvitetään kirjallisella ”koirasilmätestillä”. Koirasilmätesti järjestään liitteen 1 mukai-
sesti.

Koirasilmätestin lisäksi kokeilaille järjestetään haastattelu, jolla pyritään selvittämään kokelaan
motivoituminen ja sopivuus ulkomuototuomariksi.

Peruskurssin ohjelma lähetetään hyväksytyille vähintään kaksi (2) kuukautta ennen perus-
kurssin alkamista.

3.3 Peruskurssi

Peruskurssilla käsitellään seuraavia asioita:
koiran rakenteellis-toiminnallinen tyyppi; rakenne ja liikunta
arvosteluperusteet
arvostelutekniikka käyttäen elävää koiramateriaalia
kotimaiset rodut
tuomarietiikka
tuomareita koskevat kansalliset ja kansainväliset säännöt ja ohjeet.

Kurssin päätteeksi järjestetään kirjallinen koe sekä koirien arvostelukoe liitteen 1 mukaisesti.

3.4 Arvostelukoe

Jokainen kokelas arvostelee kirjallisesti vähintään kymmenen (10) koiraa, joista viiden (5) tu-
lee olla kaikille samaa rotua. Peruskurssin aikana kokeilaille annetaan arvostelukokeeseen
tulevien rotujen rotumääritelmät sekä mahdolliset arvosteluohjeet. Rodut tulee arvostella ro-
tumääritelmän mukaisesti.

Kokeilaille ilmoitetaan kokeiden tuloksista kirjallisesti.

Kennelliitto ilmoittaa ao. rotujärjestöille peruskoulutuksen hyväksytysti suorittaneet.

3.5 Kokelaasta ulkomuototuomariksi

Kokelas rinnastetaan ulkomuototuomariin, kun hän on läpäissyt peruskurssin. Häntä koskevat kaikki ulkomuototuomariin liittyvät ohjeet, määräykset ja velvollisuudet.

Ulkomuototuomarin tulee ensin pätevätyä peruskurssille haun yhteydessä ilmoittamansa oman rotunsa ulkomuototuomariksi. Tähän johtavat vaiheet (erikoiskoulutus, harjoitusarvostelut ja arvostelukoe) on kuvattu kohdassa 4.

4. Tuomarikokelaan ja laajentavan ulkomuototuomarin erikoiskoulutus

4.1. Erikoiskoulutus

Erikoiskoulutuksen tarkoitus on antaa kokelaalle rotutuntemus ja käytännön arvostelutaito. Erikoiskoulutustilaisuudesta vastaavan tulee olla rodun ulkomuototuomari.

Erikoiskoulutuksen ohjelmarunko on seuraava:
rodun alkuperän, rotumääritelmän, käytön ja erityspiirteiden yksityiskohtainen selvittäminen tämän hetken kuva rodusta ja vertailu muihin rotuihin
rotukohtainen arvostelutekniikka ja – sanasto.

Erikoiskoulutukseen ovat oikeutetut osallistumaan peruskurssin hyväksytysti suorittaneet ja valmiit arvostelu-oikeuksiaan laajentavat ulkomuototuomarit. Koulutukseen voi osallistua ennen omaan rotuun pätevätyä tai myös ennen laajennusoikeuden saamista. Erikoiskoulutusta voivat järjestää rotujärjestöt yksin, rotujärjestöt ja Kennelliitto yhdessä tai Kennelliitto yksin. Koulutuksesta ja sen kustannuksista vastaa sen järjestäjä.

Roduissa, joilla on yksi yhteinen rotumääritelmä ja siirto rotumuunnoksesta toiseen on mahdollista, erikoiskoulutuksen ja rodulle/roduille päteväimisen tulee tapahtua samanaikaisesti yhdessä koulutustilaisuudessa ja yhdessä arvostelukokeessa.

Uusien ulkomuototuomareiden kohdalla rotujärjestöjen on ilmoitettava kirjallisesti Kennelliittoon oman rotunsa/rotujensa erikoiskoulutukseen osallistuneiden nimet.

Erikoiskoulutus on voimassa viisi (5) vuotta.

4.2. Tuomarikokelaan harjoitusarvosteleminen

Kun ulkomuototuomarikokelas on suorittanut hyväksytysti peruskoulutuksen ja saanut erikoiskoulutuksen, hän voi aloittaa harjoitusarvostelut.

Näyttelyssä suoritettavalle harjoitusarvostelulle on saatava näyttelytoimikunnan ja näyttelyssä arvostelevan ulkomuototuomarin suostumus. Ulkomuototuomarilla saa samalla kertaa olla enintään kaksi (2) harjoitusarvostelijaa. Kennelliitto voi erikoistapauksessa myöntää luvan useampaan harjoitusarvostelijaan (esim. koulutusnäyttelyt). Voidakseen ottaa harjoitusarvos-

telijan kehäänsä, on ulkomuototuomarin päteväimisestä oltava kulunut vähintään kaksi (2) vuotta ja hänen on oltava arvostellut ko. rotua vähintään viisi (5) kertaa.

Vaihtoehtona näyttelyssä suoritettulle harjoitusarvostelulle voi olla jalostustarkastus, luonne-testi tai muun tilaisuus yhdessä ko. rodun arvosteluoikeudet omaavan ulkomuototuomarin kanssa. Myös häntä koskevat edellä mainitut määräykset minimikokemuksesta.

Ulkomuototuomarikokelaan on suoritettava vähintään neljä (4) harjoitusarvostelua. Edellä mainittuja harjoitusarvosteluita tulisi mahdollisuuksien mukaan suorittaa kotimaisille tai pohjoismaisille tuomareille. Ulkomuototuomari antaa lausunnon suoritetusta harjoitusarvostelusta (liite).

4.3. Tuomarikokelaan arvostelukokeen suorittaminen tuomarikollegiolle (Liite 2; Arvostelukokeen järjestämisohje)

Tuomarikokelaan tulee suorittaa arvostelukoe tuomarikollegiolle viimeistään kahden vuoden kuluessa peruskurssin suorittamisesta. Arvostelukokeen siirtämistä myöhemmäksi tulee anoa Kennelliitolta.

Mikäli tuomarikokelasta ei hyväksytä ensimmäisessä arvostelukokeessa, hänen on suoritettava vähintään kaksi (2) harjoitusarvostelua ennen seuraavaa arvostelukoea.

Tuomarikokelas voi osallistua arvostelukokeeseen vain kaksi (2) kertaa. Halutessaan yrittää uudelleen, hänen on suoritettava peruskurssi uudestaan.

Jos kokelas ei etukäteen ilmoita jäävänsä pois arvostelukokeesta, johon hän on ilmoittautunut, se katsotaan hänen osaltaan hylätyksi suoritukseksi.

Ulkomuototuomarikokelaan on ensiksi pätevoidyttävä tuomariksi sille rodulle, jonka hän on ilmoittanut omaksi rodukseen peruskurssille hakeutuessaan. Samalla kertaa kokelas voi suorittaa arvostelukokeen myös muissa ko. rotujärjestölle kuuluvissa roduissa. Saatuaan arvosteluoikeudet omalle rodulle hänellä on laajennusoikeus saman ryhmän roduille ilman eri anomusta.

Ulkomuototuomarikokelaan suoritettua hyväksytysti arvostelukokeen, tekee tuomarikollegio Kennelliitolle esityksen hänen päteväimisestään.

5. Ulkomuototuomarioikeuksien laajentaminen

Ulkomuototuomari voi olla
rotutuomari
ryhmätuomari
kaikkien rotujen tuomari.

Rotutuomari arvostelee yhtä tai useampaa rotua. Ryhmätuomari arvostelee kaikkia rotuja yhdessä tai useammassa roturyhmässä ja kaikkien rotujen tuomari kaikissa roturyhmissä.

Halutessaan laajentaa arvosteluoikeuksiaan, ulkomuototuomarin on esitettävä perusteltu laajennussuunnitelma Kennelliitolle. Laajentava tuomari voi osallistua erikoiskoulutuksiin ja suorittaa harjoitusarvosteluja jo ennen laajennusoikeutta.

Myönnettyään tuomarille laajennusoikeuden, Kennelliitto tiedottaa siitä laajentavan tuomarin lisäksi rotujärjestölle. Tämän jälkeen laajentava tuomari voi anoa erikoiskoulutuksen järjestämistä rotujärjestöltä.

Rotujärjestöjen tulee laatia asianmukainen koulutusaikataulunsa (erikoiskoulutus ja arvostelukoe) vuosittain ja toimittaa se Kennelliitolle edellisen vuoden loppuun mennessä.

Mikäli rotujärjestö ei ole toimittanut koulutusaikatauluaan Kennelliitolle, on rotujärjestön järjestettävä anottu erikoiskoulutus- tai arvostelukoetilaisuus kolmen kuukauden sisällä tuomarikokelaan kirjallisesta pyynnöstä.

Mikäli rotujärjestö ei ole järjestänyt erikoiskoulutusta tai arvostelukoetta määräaikaan mennessä, Kennelliitto järjestää sen tuomarikokelaan anomuksesta

5.1. Erikoiskoulutus

Laajentavan ulkomuototuomarin osalta noudatetaan luvun 4.1 periaatteita soveltuvin osin.

5.2. Harjoitusarvostelut

Laajentavan ulkomuototuomarin osalta noudatetaan luvun 4.2 periaatteita soveltuvin osin.

Laajentavan ulkomuototuomarikokelaan on suoritettava vähintään yksi (1) harjoitusarvostelu jokaista uutta rotua kohti.

5.3. Arvostelukokeen suorittaminen tuomarikollegiolla

Laajentavan ulkomuototuomarin osalta noudatetaan luvun 3.3 periaatteita soveltuvin osin.

Tuomarikokelaan tulee suorittaa arvostelukoe tuomarikollegiolla viimeistään viiden (5) vuoden kuluessa erikoiskoulutukseen osallistumisesta, elleivät pätevät syyt anna aiheita arvostelukokeen siirtämiseen.

Mikäli laajentava tuomari ei tule hyväksytyksi arvostelukokeessa, hänen tulee suorittaa vähintään kaksi (2) harjoitusarvostelukertaa ennen seuraavaan arvostelukokeeseen osallistumista. Liite 2 Arvostelukokeen järjestämisohje

5.4 Täydennyskoulutus

Täydennyskoulutuksen tarkoitus on tukea ja edistää kokeneiden ulkomuototuomareiden arvosteluoikeuksien laajentamista kattamaan kokonaisia roturyhmiä sekä tehostaa kaikkien rotujen arvosteluoikeuksien saamista.

Kennelliitto järjestää täydennyskoulutuksen yhteistyössä rotujärjestöjen kanssa, mutta koulutusvastuu on Kennelliitolla. Se ohjaa ja valvoo sekä tarvittaessa toteuttaa ulkomuototuomareiden täydennyskoulutusta. Rotujärjestö nimeää täydennyskoulutusta hoitamaan vähintään kaksi yhdyshenkilöä.

Näyttöjen vastaanottajia koskevat samat pätevyysvaatimukset kuin kollegiotuomareita, mutta rotujärjestö voi suositella muutamaa kokenutta ulkomuototuomaria.

Täydennyskoulutus ei koske kotimaisia rotuja eikä FCI:n ryhmää 4, mäyräkoirat, eikä sillä voi korvata hylättyä arvostelukoetta.

5.4.1 Ryhmätuomariksi täydennyskoulutettavan edellytykset

Ryhmätuomari on oikeutettu täydennyskoulutukseen, kun hänen jo hyväksytyt arvostelu-oikeutensa kattavat 2/3 roturyhmän rotujen kokonaismäärästä ja 2/3 kaikkien rotujen tuomareilta vaadittavista yleisimmistä roduista ao. roturyhmässä (ulkomuototuomareiden koulutus- ja pätevimisohjeet, liite 4), minkä lisäksi hänellä on arvostelukokemusta virallisissa näyttelyissä viisi (5) vuotta vähintään kahdessa eri ryhmässä lukuun ottamatta FCI:n ryhmää 4, mäyräkoirat

Ryhmän rotujen lukumäärään lasketaan kaikki ne rodut, joita on rekisteröity Kennelliitossa viimeisen viiden vuoden aikana. Kun ulkomuototuomari täyttää edellä olevat vaatimukset, hän voi anoa pääsyä täydennyskoulutukseen.

5.4.2 Kaikkien rotujen ulkomuototuomariksi täydennys koulutettavan edellytykset

Täydennyskoulutukseen oikeutetulta ulkomuototuomarilta vaaditaan laajennusoikeus kaikkiin rotuihin ja täydennyskoulutettavalta ryhmätuomarilta vaadittavat oikeudet vähintään viidessä roturyhmässä (lukuun ottamatta ryhmää 4, mäyräkoirat), minkä lisäksi hänellä tulee olla arvostelukokemusta virallisissa näyttelyissä vähintään kymmenen (10) vuotta ja ikää alle 70 vuotta sekä kansainvälistä arvostelukokemusta.

Tuomari voi saada laajennusoikeuden kaikkiin ryhmiin toimittuaan tuomarina kymmenen (10) vuotta ja kun hänellä on oikeus arvostella vähintään kolmea kokonaista ryhmää (lukuun ottamatta ryhmää 4, mäyräkoirat).

Kun tuomari katsoo, että em. edellytykset täyttyvät, hän voi anoa kaikkien rotujen tuomarikoulutukseen pääsyä.

5.4.3 Näyttötilaisuus

Täydennyskoulutettava ulkomuototuomari antaa ns. näytön rodun osaamisestaan. Näyttötilaisuus toteutetaan siten, että siinä voidaan luotettavasti todentaa kokelaan rotutuntemus riittäväksi. Tämän jälkeen hänelle voidaan myöntää rodun arvostelu-oikeus. Näyttötilaisuuden toteutustapa voi vaihdella. Näyttötilaisuudessa noudatetaan soveltuvin osin arvostelukokeiden järjestämisohjetta.

Näytön tulee sisältää koirien arviointia kirjallisesti ja/tai suullisesti. Sen vastaanottaa yksi tai kaksi (1-2) ulkomuototuomaria, joiden tulee täyttää arvostelukokeiden järjestämishojeen vaatimukset.

Näyttötilaisuus tulee järjestää asianmukaisessa paikassa. Mikäli se järjestetään kollegiolla suoritettavan arvostelukokeen yhteydessä, se ei saa häiritä arvostelukoetta suorittavia ulkomuototuomareita. Näyttö voidaan antaa myös näyttelyssä tai esim. jalostustarkastuksen yhteydessä.

Mikäli vastaanottava ulkomuototuomari katsoo kokelaan antaman näytön riittäväksi, hän esittää uuteen rotuun pätevöimistä ja allekirjoittaa lomakkeen. Näytön antaja toimittaa asianmukaisesti täytetyn lomakkeen (Esitys uuteen rotuun pätevöimiseksi, liite 6) Kennelliittoon.

Mikäli vastaanottava ulkomuototuomari ei katso kokelaan näyttöä riittäväksi, hänen tulee antaa ohjeet jatkotoimenpiteitä varten kokelaan kanssa käydyn yhteisen kehityskeskustelun perusteella.

Rotujärjestö korvaa voimassa olevan matkustussäännön mukaisesti vastaanottavan ulkomuototuomarin kulut ja vastaa myös muista mahdollisista näyttötilaisuuden kuluista, mikäli se on ollut sitä toteuttamassa.

5.4.4 Kaikkien rotujen tuomarin pätevöiminen

Kaikkien rotujen tuomarin pätevöimisessä painotetaan ensisijaisesti tuomarin kynologisia tietoja ja pätevyyttä, kiinnostusta kynologiaan sekä siihen liittyvän tiedon hankkimista ja ylläpitämistä kaikista roduista, moitteetonta tuomarityöskentelyä ja käyttäytymistä kaikissa tilanteissa.

Tuomarilla tulee olla kansallista ja kansainvälistä kokemusta tuomarityöskentelystä. Hänen tulee hallita äidinkieltänsä lisäksi ainakin yhtä FCI:n virallisista kielistä.

Tuomarilla tulee olla arvosteluoikeudet vähintään viiteen kokonaiseen ryhmään (lukuun ottamatta ryhmää 4, mäyräkoirat), joista yhden on oltava ryhmä, johon kuuluvasta rodusta hän on pätevöitynyt ulkomuototuomariksi. Lisäksi hänellä tulee olla arvosteluoikeudet vähintään puoleen muiden ryhmien roduista, joiden tulee sisältää vähintään voimassa olevan listan (liite 4) rodut.

Lisäksi kaikkien rotujen tuomariksi nimitettävän ulkomuototuomarin tulee olla pätevöity kotimaisille roduille ja mäyräkoirille.

Tuomarilla ei saa olla hylättyjä arvostelukokeita niissä roduissa, joille hänellä ei vielä ole arvosteluoikeuksia.

6. Ulkomuototuomareiden jatkokoulutus

Ulkomuototuomareiden jatkokoulutuksen tarkoituksena on pyrkiä yhtenäistämään ulkomuotoarvostelua sekä pitämään tuomarikuntaa jatkuvan kehityksen tasalla. Näitä tilaisuuksia ovat:

rotukohtaiset neuvottelutilaisuudet
ulkomuototuomareiden yleiset neuvottelupäivät
kollegiotuomareiden neuvottelutilaisuudet
Kennelliiton ja Ulkomuototuomarit ry:n koulutusnäyttelyt.

Rotujärjestöt järjestävät rotukohtaiset neuvottelutilaisuudet liitteen 5 mukaisesti. Kennelliitto järjestää ulkomuototuomareiden yleiset neuvottelupäivät joka kolmas vuosi ja kollegiotuomareiden neuvottelutilaisuudet tarpeen mukaan.

7. Tuomarioikeuksien poistaminen/tarkistaminen

Kennelliiton hallitus voi yleisten edellytysten puuttumisen vuoksi poistaa ulkomuototuomarin arvostelu-oikeudet. Näin arvostelu-oikeudet menettäneelle ulkomuototuomarille voi hallitus antaa oikeuden suorittaa loppuun sellaiset arvostelutehtävät, joihin hän on arvostelu-oikeuksien poistamishetkellä jo lupautunut.

Mikäli ulkomuototuomari on ollut arvostelematta koiria näyttelyissä kahden vuoden ajan ilman pätevää syytä, tai hän ei ole osallistunut Kennelliiton ilmoittamina koulutuspäivinä järjestettyihin tuomarineuvotteluihin (liite 5) tai ulkomuototuomareiden yleisiin neuvottelupäiviin vähintään joka toisella kerralla, kun tilaisuus on järjestetty ilmoittamatta pätevää syytä, on Kennelliitolla ulkomuototuomaria kuultuaan mahdollisuus esittää, että hän osallistuu uuteen arvostelukokeeseen. Jos ulkomuototuomari ei täytä edellä mainittuja vaatimuksia, eikä suostu uuteen arvostelukokeeseen, rotujärjestö voi ehdottaa Kennelliitolle hänen oikeuksiensa peruuttamista.

Jos rotujärjestö katsoo, että ulkomuototuomarin toiminta on omiaan vahingoittamaan sen harrastaman rodun jalostusta, se voi esittää hänen arvostelu-oikeuksiensa peruuttamista ko. roduksessa. Esityksen on oltava yksityiskohtaisesti perusteltu.

Jos laajentava tuomari hylätään useita kertoja arvostelukokeissa, voi Kennelliitto tarkistaa tuomarin laajennusoikeudet.

Kennelliiton hallitus voi erittäin painavista syistä poistaa ulkomuototuomarin arvostelu-oikeudet määräajaksi tai lopullisesti ilman rotujärjestön esitystä.

Kennelliiton hallitus voi pitkän ja ansiokkaan ulkomuototuomari tehtävän päättyessä nimetä henkilön ulkomuototuomari emeritukseksi/emeritaksi, jolloin hän säilyttää kaikki muut ulkomuototuomariuuteen liittyvät oikeutensa paitsi arvostelu-oikeutensa.

8. Harvinaisten rotujen arvostelu-oikeudet

Kennelliitto vahvistaa ne rodut, joiden arvostelu-oikeudet myönnetään laajennusoikeudet omaavalle tuomarille ilman arvostelukoetta erikoiskoulutuksen perusteella.

Harvinaiseksi katsotaan rotu, jota on rekisteröity viimeisen viiden (5) vuoden aikana vuosittain keskimäärin korkeintaan neljäkymmentä (40) koiraa ja/tai joiden vuotuinen keskimääräinen näyttelykäyntimäärä on ollut korkeintaan sata (100). Erityisistä syistä voidaan listalle ottaa

myös tästä hieman poikkeavia rotuja (esim. vaikeudet saada koiria arvostelukokeisiin jne.)

Liitteessä 3 on lista harvinaisista roduista.

Ennen kuin tuomari saa harvinaisten rotujen arvostelu oikeudet, hänellä tulee olla vähintään yksi rotu ao. ryhmässä arvostelukokeen kautta suoritettuna.

Koulutustilaisuudessa tulee olla mielellään paikalla rodun yksilö/yksilöitä, vähintään rodun epävirallinen Kennelliiton suomentama rotumääritelmä sekä kuvamateriaalia ko. rodusta.

Koulutuksesta vastannut ulkomuototuomari tekee Kennelliitolle esityksen arvostelu oikeuksien myöntämisestä erikoiskoulutukseen osallistuneille ulkomuototuomareille.

Kun FCI tai Kennelliitto hyväksyvät uusia rotuja, myönnetään ryhmätuomareille näiden rotujen arvostelu oikeudet ilman järjestettyä koulutusta. Kaikkien rotujen allrounder – tuomareilla on näiden rotujen arvostelu oikeudet automaattisesti.

9. Erityisohjeita

Kennelliitolla on oikeus vaatia rotujärjestön esityksestä tuomarikokelaiden ja laajentavien tuomareiden tutustumista käyttökoirarotujen virallisesti hyväksytyihin kokeisiin ja kilpailuihin.

Kotimaisten rotujen rotujärjestöillä on oikeus vaatia, että karjalankarhukoiran, suomenajokoiran ja suomenpystykorvan ulkomuototuomariksi pyrkivän ulkomuototuomarikokelaan tulee tutustua ko. rodun käyttöön rodunomaisessa kokeessa. Todistuksen koiran koesuorituksen seuraamisesta antaa ao. koemuodon (ajokokeen tai ketunajokokeen, linnun- ja/tai hirvenhaukkukokeen) ylituomari, mikäli koesuoritus voidaan kaikilta osin arvostella.

FCI:n jäsenmaasta tai FCI:n tunnustamasta maasta Suomeen muuttanut ulkomuototuomari säilyttää tuomarioikeutensa edellyttäen, että häntä ei ole kurinpidollisesti rangaistu. Kennelliiton hallitus hyväksyy hänet Kennelliiton ulkomuototuomariksi niille roduille, joille hänet on pätevä edellisen asuinmaansa kansallisessa järjestössä. Tuomarin on itse anottava Kennelliitolta pääsyä Kennelliiton ulkomuototuomariksi viimeistään kolmen (3) vuoden kuluttua muutosta Suomeen. Tämän jälkeen tuomarin tulee toimia Kennelliiton ulkomuototuomarina ulkomuototuomareiden koulutus- ja pätevimisohjeen mukaisesti.

Kennelliiton hallitus voi erityisistä syistä poiketa näistä ohjeista.

LIITE 1. Koirasilmätestin sekä ulkomuototuomareiden peruskurssin loppukokeeseen kuuluvan arvostelukokeen järjestämishoje

Koirasilmätestin sekä ulkomuototuomareiden peruskurssin loppukokeen arvostelukokeen (molemmat myöhemmin tässä ”koe”) vastaanottaa Kennelliiton nimeämä tuomariryhmä, jonka jäsenten tulee yhdessä edustaa kaikkia roturyhmiä. Ryhmässä on oltava vähintään kolme (3) tuomaria.

1. Käytännön järjestelyistä

Arvostelukokeen vastaanottava tuomariryhmä nimeää vastaavat tuomarit, jotka toimivat Kennelliiton luottamushenkilöinä sekä edustajina. Nämä tuomarit vastaavat kokeeseen hankittavista koirista ja toimivat yhteistyössä rotujärjestöjen ja Kennelliiton kanssa vastaten myös koetilaisuudessa koirien vastaanottamisesta ja muista koiramateriaalina oleviin koiriin liittyvistä käytännön järjestelyistä.

2. Kokeen kulku

Vastaanottava tuomariryhmä arvostelee kirjallisesti kaikki koemateriaalina olevat koirat ennen kokeen aloittamista. Ryhmä laatii jokaisesta koirasta kirjallisen arvostelun, johon kokelaiden arvostelua verrataan sekä päättää yhdessä niistä seikoista, jotka kokelaiden on havaittava arvosteltavissa koirissa.

Kokelaille on selvitettävä ennen kokeen alkua, millä tavalla heidän odotetaan arvostelevan esillä oleva materiaali. Koirien esittäjille on selvitettävä ennen kokeen alkua, etteivät he saa keskustella kokelaiden kanssa.

Koirien omistajat eivät itse esitä koiriaan kokeessa, vaan varataan riittävä määrä muita koiranesittäjiä, esim. junior handlereitä.

Kokelas arvostelee jokaisen hänelle arvosteltavaksi osoitetun koiran kirjallisesti. Paikalla tulee olla riittävä määrä toimitsijoita, jotka huolehtivat kokeen käytännön järjestelyistä. Kokelaiden on luovutettava arvostelulipukkeet toimitsijalle välittömästi jokaisen arvostelemansa koiran jälkeen.

Ryhmästä vastaava tuomari tekee havaintoja tuomarikokelaiden esiintymisestä, käyttäytymisestä ja koirien käsittelemisestä ja raportoi havainnoistaan vastaanottavalle tuomariryhmälle. Kokelaita arvosteltaessa ryhmistä vastaavat tuomarit kiinnittävät huomiota seuraaviin seikkoihin:

koirien käsittely eli miten kokelas lähestyy koiraa, miten hän arvostellessaan käsittelee koiraa ja miten hän suhtautuu koiraan ja sen esittäjään
kokelaan esiintyminen ”kehässä“.

Kokeen päätyttyä kokelaille ilmoitetaan, koska tulokset ovat valmiit.

3. Arvosteluohjeet

Arvostelukokeen järjestäjä ilmoittaa osallistujille käytettävän koiramateriaalin arvosteluohjeet.

4. Koirien arvostelu

Kukin kokelas suorittaa arvostelun itsenäisesti ja kirjoittaa arvostelulausuntonsa itse. Vastaanottava tuomariryhmä päättää ennen kokeen alkua, pyydetäänkö kokelailta suullista arvostelua. Sovittua menettelyä noudatetaan koko arvostelukokeen ajan, jotta kokelaat olisivat kaikki samassa asemassa.

5. Koirasilmätesti

Koirasilmätestillä jokaisella kokelaalla on oltava vähintään 10 koiraa kuvailtavana ja koirat eivät saa edustaa hänen omaa rotuaan. Koirien tulee edustaa erilaisia rakenteellisesti toiminnallisia rotutyyppejä, jotta kokeen tarkoitus - kokelaan muototajun testaaminen - saavutetaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Testeissä kokelaiden tulee omata näkemys arvostelulausunnon rakenteesta ja sisällöstä, sekä tunnistaa rodut. Heidän ei kuitenkaan tule kuvata arvostelemissaan koiria rotukohtaisien ominaisuuksien, vaan koirien mittasuhteiden, muotojen, rakenteen ja liikunnan perusteella.

6. Kokelaiden arvosteluperusteet

Kokelaiden arvostelut käsitellään nimettöminä.

Kokelaita arvosteltaessa vastaanottava tuomariryhmä pisteyttää jokaisen yksittäisen arvostelusuorituksen, asteikolla 1-10.

Arvostelulausuntoja arvioitaessa kiinnitetään huomiota siihen, onko kokelas löytänyt koirista tärkeimmät ominaisuudet ja mahdolliset virheet ja kuinka selkeästi hän on ilmaissut näkemyksensä koirista.

Vastaanottavat tuomarit käyvät läpi arvostelunsa kokelaista yhteisessä palaverissa. Päähuomio kiinnitetään kokelaiden arvostelulausuntoihin ja vasta toiseksi käsittely- ja esiintymisosoiteen. Tulosten valmistuttua, kokelaille ilmoitetaan kunkin omasta suorituksesta kirjallisesti. Kokeessa hylätty kokelas saa vastaanottaneen tuomariryhmän palautteen omasta suorituksesta, oman pistemääränsä sekä mahdolliset huomautukset ja kommentit, joita vastaanottajat ovat kokelaasta antaneet sekä malliarvostelut koemateriaalina olleista koirista. Hyväksytyille kokelaille annetaan palaute soveltuvuustestistä peruskurssin aikana.

LIITE 2 Arvostelukokeen järjestämisohje

1. Tuomarikollegion kokoonpano

Tuomarikollegion jäseninä toimii kaksi (2) rotujärjestön nimeämää ulkomuototuomaria, joilla on ko. rodun voimassa olevat arvosteluoikeudet. Lisäksi heitä koskevat samat vaatimukset kuin niitä tuomareita, jotka voivat ottaa harjoitusarvostelijoita kehään näyttelyissä (kohta 4.2). Jos rotujärjestö ei nimeä kahta ulkomuototuomaria, Kennelliitto voi nimetä näistä toisen. Ainakin toisen edellä mainituista tuomareista tulisi olla erikoiskoulutuksen antanut tuomari. Näiden tuomareiden tulisi olla osallistunut Kennelliiton järjestämiin kollegiotuomareiden koulutustilaisuuksiin. Lisäksi Kennelliitto nimeää tilaisuuden valvojan, jonka tulee olla ko. rodulle pätevä tuomari.

2. Arvostelukokeessa arvosteltavat koirat

Rotujärjestö tai sen nimeämä ulkomuototuomarikoulutuksesta vastaava henkilö huolehtii koirien hankkimisesta tilaisuuteen. Koiramääristä ja koirien tasosta on neuvoteltava kollegiotuomareiden kanssa. Mukana tulisi olla aina rodun erinomainen edustaja sekä keskitasoisia ja keskitasoa heikompia koiria.

Arvostelukokeeseen tulee pyrkiä saamaan yhteensä 5-15 koiraa rotua kohti. Koiramäärissä on kuitenkin muistettava ko. rodun koiramäärä Suomessa ja pysyttävä kohtuudessa. Koirat eivät saa olla kollegiotuomareiden, Kennelliiton valvojan, arvostelukoetta suorittavan kokelaan tai näiden perheenjäsenten omistamia tai kasvattamia koiria.

3. Arvostelukokeen suorituspaikka

Paikan, jossa arvostelukoe järjestetään, tulee olla asianmukainen ja riittävän tilava, että koirien liikunta voidaan arvostella. Kollegion jäseniä varten tulee olla rauhallinen neuvottelupaikka.

4. Toimenpiteet arvostelukokeen järjestämiseksi

Arvostelukokeen suorittajan tulee anoa arvostelukoetta kirjallisesti rotujärjestöltä ja liittää mukaan harjoitusarvostelulausuntonsa ko. rodussa. Rotujärjestön on kolmen (3) kuukauden sisällä vastattava arvostelukoepyynnöön ja selvitettävä koulutusaikataulunsa. Mikäli rotujärjestö ei ole toimittanut koulutusaikatauluaan Kennelliitolle, on rotujärjestön järjestettävä arvostelukoe kolmen (3) kuukauden sisällä pyynnöstä.

Arvostelukokeeseen saa osallistua korkeintaan neljä (4) kokelasta kerrallaan.

Tilaisuudessa tulee olla rotujärjestön puolesta vastuhenkilö, joka toimii yhteyshenkilönä ennen arvostelukoetta ja on paikan päällä huolehtimassa käytännön järjestelyistä.

Arvostelut kirjoitetaan normaaliin tapaan näyttelyissä käytettäviin arvostelulomakkeisiin ja ne perustuvat FCI:n voimassa olevaan rotumääritelmään. Tuomarikollegion lausunnot arvostelukokeesta kirjoitetaan virallisiin Kennelliiton lomakkeisiin eli arvostelukoekaavakkeelle. Kokeilaitten kirjoittamat arvostelulomakkeet kootaan yhteen arvostelukokeen jälkeen ja ne toimitte-

taan yhdessä arvostelukoekaavakkeiden kanssa Kennelliitolle välittömästi tilaisuuden jälkeen.

5. Kollegion toiminta

Tuomarikollegiossa jäsenenä olevien tuomareiden tulee suorittaa arvostelu koirista. Heidän tulee kirjata vaadittavat huomiot koirien virheistä ja ansioista sekä sopia etukäteen arvosteluperusteista. Nämä muistiinpanot liitetään muihin arvostelukoetilaisuuden dokumentteihin.

Arvostelukokeessa on arvostelun tapahduttava kirjallisesti ja täysin itsenäisesti. Kokelaalla ei ole sen aikana oikeutta keskustella kenenkään kanssa muusta kuin arvostelukokeen teknisestä suorittamisesta.

Arvostelukokeen suorittaja sijoittaa koirat myös paremmuusjärjestykseen. Kollegio voi lisäksi kuulustella kokelasta suullisesti.

Kokelaan on merkittävä jokaiseen arvostelulomakkeeseen oma nimensä, koiran numero, rotu, sukupuoli ja palkintosija.

Hyväksyttävässä suorituksessa kokelaan tulee arvostella koirat rodunomaisesti, osata rotumääritelmä ja löytää rotutyypiltään parhaat ja heikoimmat yksilöt. Mikäli koirat ovat hyvin tasalaatuisia ja niiden keskinäinen järjestys on riippuvainen painotuksista, tulee kiinnittää huomiota ennen kaikkea kirjallisiin arvosteluihin.

Kollegio antaa kokelaalle kirjallisen lausunnon suoritetusta arvostelukokeesta heti tilaisuuden päätyttyä.

Kollegio perustelee tarvittaessa päätöstään myös suullisesti.

Kennelliiton valvojan on vastattava siitä, että arvostelukokeessa noudatetaan näitä ohjeita. Hänen tulee peruuttaa tilaisuus, jos sen havaitaan olevan väärin järjestetty tai jos se ei muuten täytä tilaisuudelle asetettuja vaatimuksia. Valvojan tulee päättää kuinka paljon aikaa kokeilat saavat arvostelukokeeseen käyttää ja myös valvoa annettua aikataulua huomioiden kokelaista riippumattomat hidasteet. Lisäksi hänen tulee täyttää tilaisuudesta tarkkailuraportti.

Kokelaan hyväksyminen tai hylkääminen on aina ratkaistava paikan päällä.

Mahdolliset valitukset arvostelukokeesta tulee toimittaa Kennelliittoon 14 vrk:n kuluessa tilaisuudesta.

6. Kollegion jäsenille maksettavat korvaukset

Rotujärjestö korvaa voimassa olevan matkustussääntönsä mukaisesti kahden nimeämänsä kollegiotuomarin kulut, Kennelliitto korvaa nimeämänsä valvojan kulut.

Muista mahdollisista kuluista vastaa rotujärjestö.

LIITE 3. Lista harvinaisista roduista

Tilanne 1.12.2009, *-rotuja ei vielä Suomessa)

Tämä lista on voimassa 1.1.2010 alkaen

Ryhmä 1

australian töpöhäntäinen karjakoira

bergamasco

*bouvier des ardennes

ceskoslovensky vlcak

etelävenäjänpaimenkoira

katalonianpaimenkoira

komondor

kroatianpaimenkoira

kuvasz

mallorcanpaimenkoira

maremmano-abbruzzese

mudi

picardienpaimenkoira

romanian carpathian shepherd dog

romanian paimenkoira

saarloos wolfhond

slovakiancuvac

Ryhmä 2

* aidi

alentejonkoira

anatolianpaimenkoira

broholminkoira

* cão de castro laboreiro

cane corso

entlebuchinpaimenkoira

espanjanmastiffi

fila brasileiro

* hollanninsmoushond

isosveitsinpaimenkoira

itävallanpinseri

kanariandoggi

keskiaasianpaimenkoira

mallorcandoggi

napolinmastiffi

sao miquelinfila

sarplaninac

*tornjak

tosa

uruguayan cimarron

Ryhmä 3

ceskyterrieri
englanninkääpiöterrieri
japaninterrieri
lakelandinterrieri
sealyhaminterrieri

Ryhmä 5

buhund
cirneco dell'etna
grosspitz
grönlanninkoira
* hokkaido
hälleforsinkoira
ibizanpodenco
kaanaankoira
kai
* kishu
koreanjindokoira
lunnikoira
meksikonkarvatonkoira
musta norjanhirvikoiri
perunkarvatonkoira
podenco canario
ruotsinlapinkoira
* shikoku
* taiwan dog
thai ridgeback
valkoinen ruotsinhirvikoiri
venäläis-eurooppalainen laika
volpino italiano

Ryhmä 6

alpenländische dachsbracke
amerikankettukoira
* anglo-francais de petite venerie
* ariegois
baijerinvuoristovihikoira
basset artésien normand
basset bleu de gascogne
* beagle harrier
* billy
* bosanski ostrodlaki gonic-barak
* briquet griffon vendeen
* chien d'artois
* crnogorski planiski gonic
dunkerinajokoira

eestinajokoira
englanninkettukoira
englantilaisvenäläinen ajokoira
* francais blanc et noir
* francais blanc et orange
* francais tricolore
* gotlanninajokoira
* grand anglo-francais blanc et noir
* grand anglo-francais blanc et orange
* grand anglo-francais tricolore
grand basset griffon vendéen
* grand gascon saintongeois
* grand griffon vendéen
* griffon bleu de gascogne
griffon fauve de bretagne
* griffon nivernais
* haldeninajokoira
hamiltoninajokoira
hannoverinvihikoira
* harrieri
* hygeninajokoira
iso gascognenajokoira
* istarskinajokoirat
italianajokoirat
* kopo
kreikanajokoira
lyhytkarvainen itävallanajokoira
pesukarhukoira
*plott
* petit bleu de gascogne
* petit gascon saintongeois
* poitevin
* porcelaine
* posavinanajokoira
* puolanajokoira
* sabueso espanol
* saksanajokoira
saukkokoira
schillerinajokoira
* serbianajokoira
smoolanninajokoira
* srpski trobojni gonic
* steirische rauhhaarige hochgebirgsbracke
sveitsinajokoirat (pienikokoiset):
pieniberninajokoira
pienijuranajokoira
pieniluzerninajokoira

pienischwyzinajokoira
sveitsinajokoira (suurikokoiset):
berninajokoira
juranajokoira
luzerninajokoira
schwyzinajokoira
slovensky kopov
* tiroler bracke
*westfälische dachsbracke
vihikoira

Ryhmä 7

*auvergnenseisoja
bourbonnais'nseisoja
* braque de l'ariège
* braque dupuy
* braque saint-germain
* cesky fousek
* deutsch stichelhaar
drentschepeltopyykoira
irlanninsetteri punavalkoinen
isomünsterinseisoja
korthalssingriffoni
* perdiguero de burgos
picardienspanieli
pitkäkaravinen saksanseisoja
pont-audemerinspanieli
portugalinseisoja
*ranskanseisoja, gascognelaistyyppi
*ranskanseisoja, pyreneläinen tyyppi
ranskanspanieli
sininenpicardienseisoja
slovakianseisoja, karkeakarvainen
spinone
stabyhoun
unkarinvizsla karkeakarvainen
unkarinvizsla lyhytkarvainen
* vanhatanskankanakoira
* villakoirapointteri
weimarinseisojat

Ryhmä 8

amerikanvesispanieli
barbet
chesapeakekelahdennoutaja
clumberinspanieli
fieldspanieli

irlanninvesispanieli
sussexinspanieli
wetterhoun
viiriäiskoira

Ryhmä 9
bolognese
pražský krysarík

Ryhmä 10
azawakh
espanjanvinttikoiria
puolanvinttikoiria
skotlanninhirvikoiria
sloughi
unkarinvinttikoiria

LIITE 4. Lista kaikkien rotujen tuomarilta vaadittavista yleisimmistä roduista

Tämä lista on voimassa 1.1.2010 alkaen

RYHMÄ 1

belgianpaimenkoirat
colliet tai shetlanninlammaskoira
vanhaenglanninlammaskoira
australianpaimenkoira tai bordercollie
saksanpaimenkoira
welsh corgi cardigan tai pembroke

RYHMÄ 2

bokseri
englanninbulldoggi
hovawart
snautserit ja pinsarit, vähintään yksi koko kummastakin
tanskandoggi
Vähintään kaksi rotua seuraavista:
a) bullmastiffi
b) cane corso
c) rottweiler
Vähintään kolme rotua seuraavista:
a) bernhardinkoirat
b) berninpaimenkoira
c) kaukaasianpaimenkoira
d) landseer
e) leonberginkoira
f) newfoundlandinkoira
g) pyreneittenmastiffi
h) tiibetinmastiffi

RYHMÄ 3

amerikanstaffordshirenterrieri tai staffordshirenterrieri
australianterrieri
borderterrieri tai saksanmetsästysterrieri
brasilianterrieri
cairnterrieri tai valkoinen länsiylämaanterrieri
sk. tai kk. kettuterrieri
jackrusselinterrieri tai parsonrusselinterrieri
silkkiterrieri tai yorkshirenterrieri
skotlanninterrieri
vehnänterrieri tai kerrynterrieri

RYHMÄ 4

mäyräkoirat

RYHMÄ 5

basenji
chow chow
harmaa norjanhervikoira tai jämtlanninpystykorva
karjalankarhukoira
länsigöötanmaanpystykorva
portugalin podengot
saksalaiset pystykorvat tai japaninpystykorva
samojedinkoira
suomenlapinkoira tai lapinporokoira
suomenpystykorva
siperianhusky tai alaskanmalamuutti

RYHMÄ 6

basset hound
petit basset griffon vendéen
beagle
dalmatiankoira tai rhodesiankoira
dreeveri
suomenajokoira

RYHMÄ 7

bretoni tai pienimünsterinseisoja
karkeakarvainen tai lyhytkarvainen saksanseisoja
Vähintään kaksi seuraavista roduista:
a) englanninsetteri
b) gordoninsetteri
c) punainen irlanninsetteri

RYHMÄ 8

cockerspanieli
englanninspringerspanieli tai walesinspringerspanieli
kultainenoutaja
labradorinnoutaja
novascotiannoutaja tai sileäkarvainennoutaja
espanjanvesikoira tai lagotto romagnolo tai portugalinvesikoira

RYHMÄ 9

Vähintään yksi rotu alaryhmästä 9.01 bichonit
bostoninterrieri tai mopsi tai ranskanbulldoggi tai belgialaiset kääpiökoirat
cavalier kingcharlesinspanieli
chihuahua
japanese chin tai kiinanpalatsikoira tai lhasa apso tai shih tzu
kiinanharjakoira
papillon ja phalène
tiibetinspanieli
villakoirat

RYHMÄ 10

afgaaninvinttikoira
saluki
irlanninsusikoira
englanninvinttikoira tai whippet tai italianvinttikoira
venäjänvinttikoira

Liite 5. Ulkomuototuomarineuvottelut

Tuomarineuvottelut järjestetään tarpeen vaatiessa.

Tuomarineuvottelut anotaan Kennelliitolta. Tuomarineuvottelut pyritään järjestämään virallisina koulutuspäivinä.

Tuomarineuvottelujen tarkoitus on mahdollistaa ulkomuototuomareiden keskinäinen neuvottelu rodusta/roduista ja kannustaa ulkomuototuomareita muutenkin keskustelemaan.

Kollegiotuomareiden koulutuksesta ja neuvottelupäivistä vastaa Kennelliitto.

Ulkomuototuomarin osallistumisvelvollisuus; katso kohta Tuomarioikeuksien poistaminen.

1. Tilaisuuden ennakovalmistelut

Järjestelyvastuussa on kulloinkin käsiteltävän rodun rotujärjestö tai Kennelliitto.

Yksittäisten rotujen osalta täytyy tuomarineuvottelutilaisuuden järjestämiseen olla hyvin perustellut syyt; esimerkiksi suuret eroavaisuudet arvostelevien tuomareiden arvosteluissa tai uudistunut rotumääritelmä, jossa on huomattavia eroja aikaisempaan tai rodun/rotujen terveysnäkökohdat.

Rotujärjestö vastaa tilaisuuden käytännön järjestelyistä alusta loppuun. Mikäli rotujärjestö tai rotua harrastava yhdistys ei kykene järjestämään tuomarineuvottelua, Kennelliitto huolehtii sen järjestämisestä.

Tuomarineuvottelutilaisuuden johtajan tulee olla rodun/rotujen pätevyity ulkomuototuomari. tilaisuuteen voidaan kutsua Ulkomainen rodun ansioitunut asiantuntija.

Rotujärjestöstä paikalla tulee olla rotujärjestön hyväksymä ja sen äänivaltaa käyttävä henkilö.

Tuomarineuvotteluun kutsutaan rodun/rotujen ulkomuototuomarit, tuomarikokelaat ja laajentavat tuomarit. Tilaisuus voi olla samalla erikoiskoulutustilaisuus laajentaville tuomareille.

Mikäli jollakin rodulla on ainoastaan yksittäisiä ongelmia, jotka se haluaa saattaa arvostelevien tuomareiden tietoisuuteen, voivat rotujärjestöt lähettää kaikille ko. rotua arvosteleville suomalaisille tuomareille asiasta tiedotteen.

2. Ohjelma

Rotukohtaiseen tuomarineuvottelutilaisuuteen sisältyy:

rodun/rotujen ihanteen esittely sekä tämän hetken tilannekatsaus, myös vertaillen muihin rotuihin
rotukohtaiset ongelmat
rotuun tulleet uudet ongelmat

rodun kehityksen suunta, miten kehitykseen tulisi pyrkiä vaikuttamaan yksityiskohdat joihin tuomarin on erityisesti kiinnitettävä huomiota arvostellessaan rotua.

Tuomarineuvottelussa esitetään tilastoja näyttelykäynneistä ja koiramääristä. Tuomarityökentelyä tarkastellaan palkintosijojen jakautumisen avulla tuomareittain (esim. prosenteissa). Neuvottelutilaisuudessa keskustellaan myös yksityiskohtaisista arvosteluohjeista, esimerkiksi hylkäävistä, palkintosijaan vaikuttavista sekä koirien arvoa alentavista tekijöistä. Niiden tulee olla selvästi mainittu myös ao. rodun rotumääritelmässä.

Tilaisuuden pääpainon tulee aina olla tuomareiden keskusteluissa käsiteltävästä rodusta/roduista.

3. Aineisto

Tuomarineuvottelutilaisuudessa tulee materiaalina olla ensisijaisesti rodun/rotujen elävää materiaalia. Osallistujille annetaan tarvittaessa rodun uusin hyväksyty rotumääritelmä sekä mahdollisesti myös kuvamateriaalia.

4. Tilaisuuden jälkeen

Tuomarineuvottelutilaisuuksista laaditaan kirjallinen yhteenveto, joka toimitetaan tilaisuuteen osallistuneille ja rotua arvosteleville ulkomuototuomareille sekä rotujärjestön lehdelle.